

اشکالات شرعی پیش بینی پیامکی مسابقات فوتبال

در مسابقات پیامکی، هزینه ای به عنوان فرستادن پیامک دریافت می شده است...

در مسابقات پیامکی، هزینه ای به عنوان فرستادن پیامک دریافت می شده است؛ یعنی عملاً برای شرکت در شرط بندی و قرعه کشی مبلغی پرداخت می شده است و شما با فرستادن پیامک، مبلغی یا از شارژ شما کم و یا به حساب صورتحساب سامانه شما اضافه می شد. آیا کاری که در برگزاری جام جهانی فوتبال انجام شد، از این دست مسابقات بخت آزمایی نبوده است؟ در برنامه جام جهانی شبکه 3 سیما بین افرادی که پیش بینی درست داشته اند، قرعه کشی انجام می شد و این مصداق کامل و بی نقص قمار از نوع الکترونیکی بوده است!

در نگاهی سطحی به جامعه، درخواهیم یافت که برخی از مردم، اقبال را در رسیدن به آرزوهای بزرگ بی تأثیر نمی دانند و حتی گروهی، این را اصلی ترین عامل موفقیت خود قلمداد می کنند. این موضوع ریشه در تفکرات خرافی دارد که از سالیان بسیار دور همراه بشر بوده است؛ اما ادیان الهی که راهنمایان جوامع انسانی هستند، با این نوع اندیشه ها در تضادند.

به گزارش خبرنگار «تابناک اجتماعی«، یکی از مسائلی که از دوران گذشته به این موضوعات دامن زده، برگزاری قرعه کشی های گوناگون در عرصه های گوناگون است؛ کاری که هنوز در انجام برخی از زمینه های آن، شبهاتی وارد است! از اصلی ترین عملکردهای شبهه ناک در این باره بلیت های بخت آزمایی بوده که با عناوین و اقسام متنوع در بسیاری از کشورها رایج است: مثلاً برای مردم ژاپن همانند بسیاری از کشورهای جهان بلیت بخت آزمایی، یکی از رویاهای رسیدن به ثروت است؛ اما به نظر می رسد برای رسیدن به این رویا باید بخت بالایی داشت.

هر چند گفته می شود، تاریخ بلیت بخت آزمایی در جهان به حدود دو هزار سال پیش بازمی گردد، اما در ژاپن بلیت بخت آزمایی، تنها 360 سال تاریخ دارد. سود بلیت بخت آزمایی فروخته شده از سوی دولت های محلی در ژاپن، به بودجه این دولت ها تزریق شده و از آن برای پیشبرد رفاه عمومی و طرح های زیرساختی استفاده می شود.

در اسپانیا نیز این بلیت ها بسیار پرطرفدار بوده و هر سلیقه ای را برای خریداری آن ها راضی می کند؛ یک نوع از آنها که در بین آقایان بسیار شهرت دارد، مربوط به پیش بینی نتایج مسابقات فوتبال هفته است که اگر همه آنها را درست حدس بزنید، می توانید جزیره ای در هر کجای دنیا برای خود بخرید!

چند نفر از شما آقایان، به رویا فرو رفتید؟ این عمل در ایران، با وجود این که مسابقات بخت آزمایی و لاتاری به علت کلاهبرداری ها و نیز مسائل و مشکلات شرعی آن مدت ها با اقبال کم عمومی رو به رو شده بود، در سطح گسترده در حال برگزاری است. به گزارش خبرنگار ما، در حالی که مسابقات بخت آزمایی در چند سال پیش با نام خیریه های سبز و ارمغان بهزیستی برگزار می شد و در آغاز با اقبال گسترده مردم رو به رو شد، به دلیل کلاهبرداری ها و نیز متضرر شدن شرکت کنندگان در این مسابقات و نیز موضعگیری مراجع تقلید، این مسابقات به حالت تعلیق درآمد و از سطح عمومی به صورت زیرزمینی ادامه یافت. مراجع عظام در پاسخ به استفتا تأکید کرده اند: اگر جوایز از پولی پرداخت و تهیه شود که از همین روش جمع آوری شده، حرام است و اگر از پول دیگر تهیه شود و پول جمع آوری شده فقط صرف امور خیریه شود، مانعی ندارد.

اما حال این پرسش مطرح می شود، آیا کاری که در برگزاری جام جهانی فوتبال انجام شد، از این دست مسابقات بخت آزمایی نبوده است؟ کاری که مراجع آن را حرام و مذموم دانسته اند و رسانه ملی بی تفاوت به آن، در سطح گسترده آن را اجرا می کرد. البته پیش از این برنامه نود نیز نظیر این را انجام می داد که البته اندکی قابل قبول تر بود، زیرا شاید جنبه نظرسنجی آن پررنگتر بوده، اما در برنامه جام جهانی شبکه 3 سیما بین افرادی که پیش بینی درست داشته اند، قرعه کشی انجام می شد و این مصداق کامل و بی نقص قمار از نوع الکترونیکی بوده است!

امام راحل (قدس سره) فقیه عارف و گوهر آشکار زمان نیز این فعل را خلاف موازین اسلام می دانسته اند و در رساله خویش به استناد این احادیث، تنها شرط بندی در دو رشته تیراندازی و اسب سواری را جایز می دانند و وارد شدن بلیت بخت آزمایی در حکم شرط بندی را از آن رو می دانند که خرید و فروش آن از نمونه های «اکل مال به باطل« است که در قرآن کریم از آن پرهیز داده شده است.

در روایت مرسل صدوق از امام صادق(ع) نقل شده است: #171؛ قال رسول الله(ص): انّ الملائكة تحضر الرهان في الخفّ و الحافر و الريش و ما سوى ذلك قمار حرام.؛ رسول خدا(ص) فرمود: فرشتگان در شرط بندی در مسابقات سوارکاری و تیراندازی با کمان حاضر می شوند و شرط بندی در غیر این دو مورد، قمار است و حرام.؛
در روایتی که ابی العلاء بن سیاه از امام صادق(ع)، آن حضرت از پیامبر اکرم(ص) نقل کردند که فرمود: #171؛ انّ الملائكة لتنفر عند الرهان و تلعن صاحبه ما خلا الحافر و الريش و النصل.؛ به یقین، فرشتگان از شرط بندی آزاده می شوند و فاعل آن را لعنت می کنند، مگر این که شرط بندی در سوارکاری و تیراندازی با کمان و نیزه باشد.
حال آیا شایسته و بایسته است در رسانه ملی نظام جمهوری اسلامی ایران از این دست فعالیت ها صورت گیرد؟ آیا مسئولان این عمل که صرفا برای به دست آوردن درآمد بیشتر، این کارها را انجام داده اند، توانایی پاسخگویی را دارند؟
در مسابقات پیامکی، هزینه ای به عنوان فرستادن پیامک دریافت می شده است؛ یعنی عملا برای شرکت در شرط بندی و قرعه کشی مبلغی پرداخت می شده است و شما با فرستادن پیامک، مبلغی یا از شارژ شما کم و یا به حساب صورتحساب سامانه شما اضافه می شد.

استفتاء از مراجع عظام درباره جایزه پیش بینی نتایج جام جهانی فوتبال
در این راستا، روزنامه #171؛ راه مردم؛ در تماس و مکاتبه با مراجع عظام تقلید، موضوع را مورد استفتاء قرار داد که قریب به اتفاق آنان اعلام نظر فرمودند که چنانچه ملاک گرفتن پول اضافه باشد، جایز نیست.

متن نامه درباره جایزه پیش بینی نتایج جام جهانی فوتبال به علمای ذیل به شرح زیر است:

محضر حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی
محضر حضرت آیت الله العظمی شبیری زنجانی
محضر حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی
محضر حضرت آیت الله العظمی نوری همدانی
محضر حضرت آیت الله العظمی علوی گرگانی

با سلام

احتراما به استحضار می‌رساند روزنامه #171؛ راه مردم؛ در نظر دارد مسابقه پیش‌بینی مسابقات ورزشی را در روزنامه به چاپ برساند؛ لذا از جنابعالی این استفتا را دارد که برگزاری مسابقه پیش‌بینی مسابقات ورزشی که در روزنامه جنبه تبلیغاتی برای روزنامه دارد و با عنایت به اینکه برگزاری این مسابقه هیچ وجهی از خوانندگان روزنامه دریافت نمی‌گردد و صرفا با خرید روزنامه در این مسابقه که به صورت قرعه کشی برگزار می‌گردد، شرکت می‌کنند و جوایزی اهدا می‌گردد، ایراد شرعی دارد یا خیر؟
پاسخ مراجع تقلید عظام درباره جایزه پیش بینی نتایج جام جهانی فوتبال
حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی: بسم الله الرحمن الرحيم عليكم السلام ورحمه الله. به نظر اینجانب پول گرفتن در مقابل پیش بینی مسابقات اکل مال به باطل است و جایزه نیست. واله العالم 1431/6/17 ق

حضرت آیت الله العظمی شبیری زنجانی:

بسمه تعالی

پرداخت جایزه بدون دریافت وجه خاصی از افراد در مثال ذکر شده اشکال ندارد، ولی به طور کلی شایسته است در اموری مانند پیش بینی مسابقات از گسترش و ترویج پرداخت جایزه جلوگیری شود، چرا که فرد بین حلال و حرام بسیار باریک است.

حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی:

بسمه تعالی

ج: در صورتی که وجهی از شرکت کنندگان جز پولی که برای خرید روزنامه می پردازد، گرفته نشود، اشکالی ندارد... همیشه موفق باشید 89/3/2

حضرت آیت الله العظمی نوری همدانی:

بسمه تعالی

سلام علیکم

مربوط به وزارت محترم ارشاد است. 89/3/5

حضرت آیت الله العظمی علوی گرگانی:

بسمه تعالی

اگر بابت طرح مسابقه در روزنامه مبلغی بر قیمت متعارف روزنامه اضافه نشود و فردی که روزنامه را می خرد، صرفا پول را بابت شرکت

در مسابقه ندهد بلکه قصد خرید روزنامه را داشته باشد، اشکالی ندارد.

شرکت در مسابقات سایت های شرط بندی فوتبال، جایز نیست

در همین زمینه برنا نوشته است، پس از انتشار خبری با عنوان #171؛ در نبود سایه سار نظارت، کلاه گشاد شرط بندی بر سر کاربران؛ که به بررسی سایت هایی شرط بندی فوتبال پرداخته بود، از دفتر مقام معظم رهبری نیز درباره شبهه هایی که در مورد این گونه اعمال وجود داشته و دارد سوال کرد که متن پرسش و جوابیه دفتر مقام معظم رهبری به شرح زیر است:

#171؛ اخیراً سایت های مبنی بر شرکت در مسابقات پیش بینی بازی های فوتبال در لیگ های مختلف داخلی و خارجی و بردن جوایز نقدی - میلیاردها ریال - بدون قرعه کشی نظیر سایت های... مطرح شده اند.

این سایت ها در اقدامی مشابه، با گرفتن مبالغی از سوی کاربران، بعضاً از 1000 تا 50000 تومان، آنها را تشویق به شرکت در مسابقه ای بدون قرعه کشی و تنها با حدس زدن سه گزینه برد، باخت و مساوی می کنند.

جالب است برخی از این سایت ها مانند... استفتایی بدون مهر و امضا را از سوی دفتر مقام معظم رهبری، مبنی بر شرعی بودن این اقدام قرار داده است و سایت دیگر... اعضای سایت را تشویق به زیر گروه یابی می کند تا از این طریق هم بتوانند امتیاز خود- شانس خود- را سایت مربوطه افزایش دهند.

با توجه به حرکت سایت های مربوطه که شباهت زیادی به همان شرط بندی و قمار دارد و با توجه به رد و بدل شدن پول در ازای برد یا باخت از لحاظ شرعی، این کار چه حکمی دارد و آیا شرکت کردن در این سایت ها و کسب درآمد از این راه حلال است؟

متن پاسخ از سوی مرکز پاسخگویی به پرسش های شرعی دفتر مقام معظم رهبری:

#171؛ بسمه تعالی

این عمل که افرادی با پرداخت پول در مسابقه شرکت نموده و به افرادی که صحیح پاسخ داده اند، مبلغی پرداخت شود، حکم برد و باخت را دارد و جایز نیست.